

- सुचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ अ) भारतातील दूरदर्शनची उत्पत्ती स्पष्ट करा. (१५)
किंवा
- ब) दूरदर्शनवरील प्रसारण नीतिमुल्यांवर सविस्तर टिप लिहा. (१५)
किंवा
- क) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन). (१५)
१) दूरदर्शनच्या कार्यक्रमाचे महत्त्वाचे प्रकार
२) दूरदर्शनवरील वादविवाद आणि मुलाखती
३) रियलिटी शोज
४) दूरदर्शन कार्यक्रम निर्मितीतील कर्मचारी सहभाग
- प्र. २ अ) चित्रपट व अनुबोधपट यातील फरक स्पष्ट करा. (१५)
किंवा
- ब) चित्रपट इतिहास भारतातील सिनेमा प्रवाहाचा संदर्भ घेऊन स्पष्ट करा. (१५)
किंवा
- क) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन). (१५)
१) प्रादेशिक चित्रपट
२) प्रसिद्धी आणि भारतीय चित्रपट
३) भारतीय चित्रपटाची नीतिमुल्ये
४) चित्रपट परिनिरीक्षण (सेन्सॉरशिप)
- प्र. ३ अ) इंटरनेट एक वैश्विक समाज माध्यम आहे यावर चर्चा करा. (१५)
किंवा
- ब) सोशल नेटवर्किंग साईट ची सुरवात व वाढ यावर भाष्य करा. (१५)
किंवा
- क) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन). (१५)
१) इंटरनेटची भूमिका आणि महत्त्व
२) इंटरनेटची उत्पत्ती
३) सोशल नेटवर्किंग साईट आणि युवक
४) सोशल नेटवर्किंग साईट चे फायदे
- प्र. ४ अ) देशाच्या सामाजिक विकासातील माध्यमाचे कार्य स्पष्ट करा. (१५)
किंवा
- ब) माध्यमांचा स्त्रिया, मुले आणि युवकांवर कसा प्रभाव पडतो ते स्पष्ट करा. (१५)
- प्र. ५ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोनवर) (१५)
१) वृत्तलिखाणाची मुल्ये
२) बहुजन समाज माध्यमांवरील नियंत्रण
३) परिनिरीक्षण आणि विचार स्वातंत्र्य
४) बहुजन समाज माध्यमांची मर्यादा स्पष्ट करा.

Duration :2 hrs.30 mins

Marks : 75

- Note : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 A) Explain the origin of television in India. (15)
OR
B) Write a detailed note on the ethics of Telecasting. (15)
OR
C) Write short notes on any Three. (15)
1) Major formats of TV programme
2) Debates and Interviews on Television
3) Reality shows
4) Personnel involved in making of a TV programme.
- Q.2 A) What is the difference between Cinema and Documentary. (15)
OR
B) Explain a history of the Cinema with special reference to India. (15)
OR
C) Write short notes on Any three. (15)
1) Regional Cinema 2) Publicity of India Cinema
3) Ethics in Indian Cinema 4) Censorship of film.
- Q.3 A) Internet is a global mass medium. Discuss. (15)
OR
B) Comments on the beginning and growth of social networking sites. (15)
OR
C) Write short notes on Any three. (15)
1) Role and importance of Internet.
2) Origin of Internet.
3) Social Networking site and youth.
4) Advantages of social networking sites.
- Q.4 A) Explain the function of media in the social development of a country. (15)
OR
B) What are the effects of media on Women, children and youth? (15)
OR
- Q.5 Write short notes on Any three. (15)
1) Journalistic values of media
2) Control of mass media
3) Censorship and freedom of expression
4) Limitations of mass media.
-